

कोकण रेल्वे महामंडळाच्या प्राधिकृत भाग
भांडवलात वाढ करणे आणि शासनाचे वाढीव भाग
भांडवल मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : आरएलवाय २०१६ / प्र.क्र. ४६ / रेल्वे कक्ष

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७

प्रस्तावना -

केंद्र शासन व महाराष्ट्र, गोवा, कर्नाटक तसेच केरळ शासन यांच्यामध्ये दि.१९.६.१९९० रोजीच्या करारानुसार देशातील अतिशय दुर्गम असलेल्या कोकण भागात रोहा ते मंगलोर (७६० कि.मी.) लोहमार्ग बांधकाम करण्यासाठी कोकण रेल्वे महामंडळाची स्थापना करण्यात आली.

१.१ सद्यस्थितीमध्ये कोकण रेल्वे मार्ग सुरू असून त्यापैकी ३८२ किमी लांबीचा मार्ग महाराष्ट्रातून जात आहे. कोकण रेल्वे भारताच्या पश्चिम किनारवर्ती भागातून उत्तर ते दक्षिण दिशेने रेल्वे जोडणीद्वारे प्रवासी वाहतूक आणि मालवाहतूक सक्षमपणे करीत आहे. या मार्गावरून प्रतिदिन ४१ मेल/एक्सप्रेस आणि १७ मालवाहतुकीच्या गाड्या चालविल्या जात आहेत. मंगलोर (ठोकूर) ते रोहा ही एकेरी वाहतूक संपूर्ण झाली आहे. बंदर विकास आणि या भागातील उदयोगांचा विकास विचारात घेता कोकण रेल्वे मार्गावरील वाहतूक ही परिणामकारक आणि सक्षमपणे चालण्यासाठी या मार्गाचे दुहेरीकरण व विद्युतीकरण करणे आवश्यक आहे. दुहेरीकरण व विद्युतीकरण प्रकल्पांकरीता मोठ्या प्रमाणात निधी आवश्यक असल्याने कोकण रेल्वे महामंडळाने भागभांडवलात वाढ करण्याचा प्रस्ताव सादर केला आहे. रेल्वे मंत्रालयाने दि.१६.१२.२०१६ रोजी प्रस्तावित भागभांडवल वाढीस प्रशासकीय मंजूरी दिली आहे.

१.२ कोकण रेल्वे महामंडळात महाराष्ट्र शासनाचे २२% (रु.१७७.४२ कोटी) भाग भांडवल आहे. कोकण रेल्वे महामंडळाने प्रस्तावित केल्यानुसार कंपनीचे भागभांडवल रु.४०००.०० कोटी इतके केल्यास त्यामध्ये राज्य शासनाचा हिस्सा (२२%) रु.८८०.०० कोटी आहे.

१.३ परिवहन क्षमता दुपटीने वाढविणे, अतिरिक्त २१ क्रॉसिंग स्थानकांची निर्मिती, विद्युतीकरण, दुहेरीकरण आणि कराड - चिपळूण रेल्वेमार्ग प्रकल्पान्वये पायाभुत सुविधा उभारण्यासाठी कोकण रेल्वे महामंडळास रु.३०५०.०० कोटी भांडवल सहभागी ४ राज्ये आणि केंद्र शासन यांचेद्वारे समभागांच्या प्रमाणामध्ये अपेक्षित आहे. उर्वरीत निधी वित्तीय बाजारातून कर्ज वा संयुक्त उपक्रमाद्वारे उभारण्यात येणार आहे.

१.४ कोकण रेल्वे महामंडळातील भागधारकांच्या समभागाच्या प्रमाणामध्ये अतिरिक्त रु.१०.००. कोटीचे समभाग हे पहिला हक्कभाग (१st Rights issue) म्हणून आर्थिक वर्ष -२०१७ १८मध्ये वितरीत केले जाणार आहेत .त्यामध्ये राज्य शासनाचा हिस्सा हा २२% म्हणजेच रु.६८.२०. कोटी इतका आहे .

१.५ भागभांडवल वाढविण्यासाठी कोकण रेल्वेने प्रस्तावित केलेले ४ ही प्रकल्प हे राज्यातील प्रकल्प असून त्याचा थेट आर्थिक व सामाजिक फायदा राज्याला होणार आहे व त्याद्वारे कोकणातील बंदरांचा आणि उदयोगांचा विकास होणार आहे .

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर कोकण रेल्वे महामंडळात शासनाच्या २२% भागभांडवलाच्या प्रमाणात अतिरिक्त भागभांडवल खरेदीस मंजुरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतले आहेत.

२. शासन निर्णय - कोकण रेल्वे महामंडळाचे वाढीव अधिकृत भागभांडवलामध्ये शासनाच्या समभागाच्या प्रमाणामध्ये (२२%) अतिरिक्त रु.७०२.५७७६ कोटीचे समभाग टप्प्याटप्प्याने खरेदी करावेत.

२.१ कराड-चिपळुण हा रेल्वे प्रकल्प रेल्वे मंत्रालय पीपीपी तत्वावर राबविणार आहे. त्यामुळे प्रस्तुत प्रकल्पाच्या खर्चातील राज्य शासनाचा ५०% आर्थिक सहभागाचा दि.७.६.२०१२ रोजीचा प्रशासकीय मंजूरीचा आदेश रद्दबातल करावा.

२.२ कोकण रेल्वे महामंडळाचे वाढीव अधिकृत भागभांडवलामधील शासनाच्या समभागाच्या प्रमाणामध्ये पहिला हक्कभाग म्हणून (१st Rights issue) रु.६८.२० कोटीचे अतिरिक्त समभाग खरेदी करावेत.

२.३ सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षामध्ये रु.६८.२० कोटीचे अतिरिक्त समभाग खरेदी करण्यास नियतव्यय उपलब्ध करून द्यावा.

३. सदर प्रयोजनाकरीता येणारा खर्च गृह विभाग मागणी क्र.बी-१०, ५००२ भारतीय रेल्वे यावरील भांडवली खर्च (व्यावसायिक मार्ग), १९०, शासनाच्या व्यावसायिक उपक्रमाकरीता गुंतवणूक (इतर सार्वजनिक क्षेत्र) (०१)(०१) ५००२००१४ या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.१८०/१४६१ दि.३०.०५.२०१७ आणि वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. २६२, व्यय-७, दि.१५.७.२०१७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या सांकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१७०९१३१६३११०४१२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(क्रांती पाटील)

कक्ष अधिकारी

प्रत -

१. मा.राज्यपाल यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.मंत्री (परिवहन) यांचे स्वीय सहायक
४. मा.मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे स्वीय सहायक
५. मा.राज्यमंत्री (परिवहन) यांचे स्वीय सहायक
६. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
७. संबंधित विभागीय सचिव
८. निवड नस्ती, परिवहन ५